

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

POLITIKAI, SZEPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP. — MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Szerkesztőség: Apaffy-utca 16. szm.

Előfizetési ára

Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill

Felelős szerkesztő:

D. ROSKA MIKLÓS.

Kiadó: PAPP GYÖRGY.

Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomtató intézete
hová a hirdetési díjak küldendők.

Hirdetések díjszabási árban számíttatnak. — Nyilttér
sora 50 fillér.

Összetartás.

Irta: Nagy Emil orsz. képviselő.

A magyar faj erényei és hibái egyaránt történeti jellegűek. A modern világfejlődés csak igen kismértékben érezte idáig rajtunk a hatását, vagy helyesebben mondva inkább csak külsőségekben nyilvánul meg. Bensőnkben, közéleti viszonyaink lényegében ma is még a régi történeti karakter érezteti rajtunk a hatását. A magyar név egy ezredéven keresztül mindig tudott tiszteletet kelteni maga iránt s nem lehet az iránt kétségünk, hogy azok a magyar erények, amelyek őseinket eltöltötték s amelyek többé-kevésbé a jelen nemzedékekre is áthárultak, mindenkor nagy szerepet játszottak fajunk fejlődésében.

De kétségtelenül vannak ugynevezett történeti hibáink is. Vagy inkább nem is hibák ezek talán, hanem történelmi sajátosságok, amelyeket a modern idők követelményeihez képest eddig még nem tudtunk átalakítani. Ezen történeti hibák közt jelentőségben a legnagyobb az a nemzeti sajátosságunk, hogy sohase igen szerettük az egységes fellépést és a fegyelem szigorú szabályai által irányított együttes működést.

A germán népeknél a vezér mindenütt félistenként jelentkezett a többiek szemében, míg viszont nálunk még a honalapítók idejében sem ismertett el teljeséggel az egységes uralkodás, hanem a hatalom megszlott a vezérek között s jól tudjuk, hogy szent István királynak micsoda erőt kellett kifejteni, hogy a szerte húzó magyarság közepette az egységes nemzeti királyi hatalmat megerősítse.

Ha nemzetünk későbbi történetét figyelemmel vizsgáljuk, lépten-nyomon mindig azt tapasztaljuk, hogy a magyar faj tulajdonképpen guerilla-harczokban, csoportküzdelmekben érezte a maga igazi súlyát. Ahol egy jeles embernek a saját maga szakállára külön-külön

fel lehetett lépni és külön-külön egységes beosztás mellőzésével lehetett nagy kört tenni az ellenség sorai-ban, ott a magyar harci erény mindenkor a legkimagaslóbban tündökölt; amint azonban arról volt szó, hogy az egységesen fellépő ellenséggel szemben egységes haderőt vigyünk harcra, akkor igen ritkán tudunk csak nagy eredményeket felmutatni. Kétségkívül voltak mindig egyes nagyjaink a történelem folyamán, akik képesek voltak egységes fellépést teremteni, de itt mindig az illetőknek nagy egyéni kvalitása játszotta a főszerepet. Nagyban és egészben el lehet mondani nemzetünkről azt az igazságot, hogy igazi értéke, igazi bátorsága tulajdonképpen mindig a szakadozottan és rendszertelenül fellépő harcok közepette jelentkezett. Míg viszont a fegyelem vaskapcsa által összetartott egységes fellépés nem egészen egyezik meg a magyar karakterrel.

Ez egy olyan történeti tény, amelyről sokat lehet beszélni, de amely én előttem, aki ezen a kérdésen sokat gondolkoztam, egy nagy igazságképpen jelentkezik. Különösen nem rég jártam Augsburg tájékán, amelynek közelében annak idején guerilla-harcokban mindig győzött a magyar, de már a németek egységes fellépésével szemben elvesztette a csatát. Azokon a helyeken gondolkodtam különösen arról, hogy ez a mi derék fajunk, amely erényekben nem marad hátra a világ semmiféle nemzete mögött, miért nem tudott a való életben még sem oly sikereket felmutatni, mint pl. a vele szomszédos germán faj, amelynek hatalmas gazdasága, mérhetetlen gyáripára, első rangú kereskedelme, kitűnő mezőgazdasága valósággal bámulattal tölti el az embert. S ott is barangolásaim közepette s azóta is mindig csak az az egy igazság rögződik meg a szemeim előtt, hogy a fegyelem szeretete és az egységes fellépésre való hajlandóság az, ami hiányzik a mi fajunkban. S ha ezzel az igazsággal tisztába jöttünk, akkor ebből folyólag azt is világosan kell látnunk, hogy a magyar függetlenség

kivívása, a magyar nemzeti jelleg kidomborítása minálunk tulajdonképpen egy nagy erkölcsi kérdés. Mert azzal tisztában kell lenni mindenkinek, hogy ez a nemzet idegen erőkkel szemben csakis akkor fog sikereket elérhetni, hogyha egységesen, tömören lép fel a maga érdekei megvédelmezésére. Az ilyen fellépésnek pedig elengedhetetlen feltétele az egységes vezetés egyik oldalról, s a fegyelmezett követés a másik oldalról. Amint ebbe lépten-nyomon belejátszik a bizalmatlanság érzete és amint lépten-nyomon azt tapasztaljuk, hogy ahogy valaki vezető polczra jut, akkor tulajdonképpen alulról a bizalmatlanságoknak egész özönével találkozik, úgy ezen észleletek mellett örökre le kellene mondanunk arról, hogy nemzeti ügyünket valaha győzelemre vezessük.

Ma legaktuálisabb kérdés a magyar nemzeti bank kérdése. Ebben is olyan valami csodálatos türelmetlenséget tapasztalunk, talán a saját táborunk közepette is, amely valósággal gondolkodóba ejti az embert s mit nem lehet egyébbnek tekinteni, mint annak a történeti hibának, amelyre fentebb már reá mutattam.

Az én nézetem szerint magyar emberek között nem lehet abban eltérés, hogy az önnálló nemzeti bank olyan fontos kiegészítő része az állami életnek, hogy annak követelésétől, keresztülvitelétől eltekinteni valósággal nemzeti lehetetlenség számba megy. De ezen kétségtelen igazság mellett viszont azzal is tisztában kell lennünk, hogy ezt a nemzeti sikert is csak egységes fellépéssel tudjuk keresztül vinni. Ne legyen itt helye a gyanúsításnak, ne legyen legyen helye a bizalmatlanság gerjesztésének. Lehetetlenség feltételezni, hogy pártunk vezére ne csüggné legforróbb szeretettel éppen ezen a nagy nemzeti kérdésen. De ne higgyük azt, hogy türelmetlenkedéssel, gyanúsítással talán gyorsabb sikert tudunk biztosítani. Mint minden más téren, úgy ezen a téren is csak a fegyelmezett előrehaladás garantálhatja a sikert. Ne akarjuk túl licizálni azokat, akik

TÁRCZA.

Ezelőtt . . .

Ezelőtt úgy vártam a tavaszt,
A dalt, virágot illatot,
Lelkemben is tavasz lett újra,
Ha a kis patak kaczagott.

De most, hogy az évek elrepültek,
S csak a mult áll hátam megett,
Oh, minek nekem most a tavasz?
Minek nekem a kikelet? . . .

Karika.

A roulette-gép.

(Montecarlói történet.)

A krupier monoton hangon ismételte:
— Rien ne va plus!

S a roulette pörögni kezdett, a kis gömböcske örült sebeséggel forgott, míg az asztalt körülülő izgatott játékosok kimeredt szemmel tekintettek az eredmény felé.

— Huszonhárom. Fekete! — hangzott a krupier jelentése. Az aranyak csörömpölve, zizegve cseréltek gazdát, nagy része a bank tulajdonába menve át.

A játék javában dühöngött. A járókelő, izgalomtól kifáradt közönség már szinte elfásultan tekintett az üdvöt, avagy kárhozatot nyújtó készülék felé, midőn mindenki figyelmét az egyik asztal körül támadt csoportosulás ragadta meg. Ember, ember hátán tolongott a baloldali rouletteasztal mellett s mindenki egy különös,

előttök, de még a krupierek előtt is, teljesen ismeretlen játékos felé tekintett.

Ott ült, öszbevegyült hajjal, egy dalias negyvenötven évesre becsülhető, tüzes szemű, délczag testtartású férfiú s nyert. Nyert feltartóztathatlanul, mintha bizonyosra vette volna a roulette játék estélyeit. S nem őt, vagy tizfrankos téteket söpört be, hanem a Lajosaranyak egész halmazát. A közönség majd felfalta tekintetével a szerencsés játékos, ki hideg fölénnyel, mosolyogva rakta, mindenkor a maximumot, 6000 francot s a csodálkozás, az elismerés visszatartathatlan — Ah! — kiáltása szaladt ki a nézők száján, mikor ismételtén s újra fizette ki neki a krupier a megnyert téteket.

Az asztal csakhamar feloszlott. Az egész pénzkészlet már az ösmeretlen mellett hevert. Egész aranyhegy. A krupier pénzért küldött s ezt az időt felhasználta az ösmeretlen játékos, hogy helyét másnak engedje át az asztalnál.

Mindenki a szerencsés nyerőről szólott. Mindenki tudott valami újat játékmódoráról s mindenki szeretete volna tudni a titkát, hogy mikép tudta minden egyes tétjét megnyerni, s egyet sem vesztett egész játékidéje alatt.

Azt azonban mindenki észrevette, hogy tétjét mindenkor az utolsó perczen tette a roulett asztalra, úgy, hogy senkinek sem állott módjában vele egyértelműen játszani. Azt is látták, hogy mielőtt tétjét megrakta volna, az asztalán előtte fekvő, különös óraszerkezetre vetett pillantást, mely hangosan ketyegett mellette. Így aztán bizonyosra vették, hogy valami elmés szerkezet juttatja az ismeretlen játékosat abba a helyzetbe, hogy ura tud lenni a roulettejáték szeszélyes menetének.

Az az angol lord, aki a szerencsés játékos helyét az asztalnál elfoglalta, rövid félóra alatt 10,000 aranyat hagyott a bank javára martalekuk.

Másnap ugyanabban az időben, ugyanannál az asztalnál megjelent a szerencsés játékos. Most már sokkal többet vették körül az asztalt. Megállt ugyanannál

a széknél, ahol a tegnapi szerencsés coupját vezette. A széken ülő nyomban felállt s az idegen kedves mosollyal köszönt a játékos szivességét.

Helyet foglalt. Az ösmeretlen maga elé rakta aranyait.

A krupier elkiáltotta:

— Rien ne va plus!

Ebben a perczen az idegen egy pillantást vetve a mellette levő órágépére, villámgyors mozdulattal tett 6000 francot a vörösre.

— Rouge! — szólott a játékvezető. S az idegen gúnyos mosollyal söpörte be 12.000 frankját.

A közönség szinte felvillanyozva állott mögötte. S ő játszott tovább, hidegen, szenvtelenül.

És nyert és nyert. S mindenkor 6000 frankot tett. A krupier idegesen tekintett rohamosan csökkenő pénztára felé. Husz percig tartott a küzdelem s a croupier a tegnapi naphoz hasonlóan pénzért volt kénytelen küldeni.

Az ösmeretlen pedig hódító mosollyal ajkán eltűnt a bámulók sorfala közepette.

A játék néhány percig szünetelt. A kaszinó történetében szinte páratlan esemény volt, hogy valaki két nap egymásután teljesen kifosson egy asztalt. S amellet mindenkor a maximumot téve. Semmi szisztémát nem követve, egyedül egy órágép utmutatása mellett. Izgatottan tárgyalták az eseményt. Mindenki az ösmeretlen kiléte után érdeklődött, de senki sem tudott róla felvilágosítást adni.

A játék heve mihamar elfelejtette a közönséggel a bankra annyira kellemetlen — jórészt a reklám tekintetében kellemes — inczidenst.

Másnap ugyanabban az időben, ugyanannál az asztalnál megjelent a hódító idegen. Akkorra már a legsebbe asszonyok s leányok, kik ékes pille módjára körülrepkedik a szerencsés játékosokat, ott lebzseltek az asztal körül várva őt, a minden hatalmat magában foglalót, a roulette évtizedek óta fáradhatatlanul kutatott titkának birtokosát.

**Magyar Ásványviz Forgalmi és Kiviteli
Részv.-Társ. Budapest, V., Báthory-u. 5.
főlerakata GYULAFEHÉRVÁROTT
Kőbányai részvényserfőződe főraktára cégnél.**

— Állandóan raktron vannak és árusíttatnak azonnali palackcsere mellett: —
Borszéki főkut
Borszéki Kossuth-kut
B-széki Boldizsár-kut
Bodoki Matild
Baross
Borhegyi
Boholti
Előpataki
F.-Rákosi Mária
Fehérkői
Glória
Horgász — Hankó
Kászón-Jakabfalvi
Kászón-Salutaris
Répáti
Székely-Selters
Stojkai

a nemzet vezetésére való hivatottságukat a multak nehez küzdelmeiben megmutatták, s ne higgyük azt, hogy azzal tartozunk a hazának, hogy őket hazafiság tekintetében nagy szavakkal túllícitálni igyekezzünk. Meg nem alkuvó kitartás, a vezérekhez való hű ragaszkodás adhatja csak itt is kezünkbe a győzelem pálmáját, mert egymásnak heveskedő túllícitálása, az egységes fellépés rendezett sorainak megbontása és a bizalmatlanság gerjesztése csak bajt és szomorúságot hozhat ránk siker helyett.

Aki a magyar nemzeti bankot, mint a nemzeti függetlenség egyik lényeges kiegészítő részét elvileg sem akarja, annak nézetem szerint nincs helye többé a magyar politikai élet vezetése körül, de ez viszont nem jelenti azt, hogy azok, akik az önálló nemzeti bankot mindenképp felett és feltétlenül akarják, ezen akaratuk kivételében s a lehetőségek korlátaihoz ne alkalmazkodjanak. Hogy ezek a viszonylatos viszonyok és a lehetőségek eme körlátjai miként alakulnak ki a való életben, azt tulajdonképpen előre alig lehet megjósolni s így előre bajos belátni azt, hogy a legközelebbi jövőben ezen nemzeti követelményünk hogyan és minő mérvben valósul meg. Vessünk azonban minden körülmények között egy igazságot szívünkbe és ez az: hogy tanúsítsunk feltétlen nemzeti fegyelmet ebben a kérdésben és viseltessünk vezéreink iránt azzal a bizalommal, amely bizalom nélkül soha nemzet ezen a világon a maga igazait érvényesíteni nem fogja.

Tudom, hogy mindig voltak a magyar történelemben olyan tisztességtelen elemek, akik saját zsebük és saját érdekeik szempontjából a nemzeti haladással szembehelyezkedtek. Ezek számára természetesen hiába szól akár maga egy próféta is, ezeknek a számára nem is veszteget okos ember egyetlen egy szót sem, ezekkel szemben csakis a fenytetés eszközeit lehet fogatosítani. Az én szavam azokhoz a tisztességes magyarokhoz van irányítva, akik a nemzet közéleté terén sohasem a maguk hasznát, hanem mindig az ország egységes érdekét tekintik, ezeket kérem én a mai nehéz időkben, hogy ne a túllícitálásban, ne a heveskedő hazafiság ropogós kijelentéseiben lássák politikai feladatukat, hanem éppen ellenkezőleg abban, hogy fogjunk össze valamennyien, hogy fegyelmezett, zárt sorokban, a hízalom teljes érzetével eltöltve, kövessük vezéreinket nemzeti ideáljaink

Mintha nyílból lőtték volna ki, oly sebességgel emelkedett fel az a játékos helyéről, aki az idegen megszokott helyén ült. Ismét barátságos köszönő szavak, lekötelező mosoly.

A kroupier szinte félve tekintett az idegen ördögien mosolygó ábrázatára, szinte érezte, hogy ma ismét kudarcz éri, mint az előző két napon. És sejtelte nem csalta meg. A mint a játék megindítását jelző mondat elhangzott ajkáról, az idegen villámgyors mozdulattal tette 6000 frankos tétjét az asztalra.

— Noir! — jelentette a kroupier. S az idegen tétje feketén állott. A csodálat visszafojthatatlan sziszzenése hangzott fel a nézők közül. Az ismeretlen nyert.

Az egész kaszinóban szünetelt a játék. Mindenki a szerencsés játékos asztala körül tolongott. Olyan vad zűrzavar, elfojtott beszélgetés hallatszott, mintha valamely jól látogatott színház szünetében a mulató közönség beszél meg a látottakat és hallottakat. Az emberek egymás hegyin-hátán szorongott, a hátrább állók székek tetején ágaskodtak, hogy ők is láthassák az ösmeretlen játékos és a bank, a mindig nyerő bank, elkeseredett küzdelmét az aranyért.

Hiába volt minden erőlködés. Az idegen minden tétjét megnyerte s husz perc múlva ismét üres volt a kroupier pénztára.

Hatalmas éljenzés között távozott az idegen. Mert most már egészen bizonyosra vették, hogy neki sikerült feltalálni azt a készüléket, mellyel végre a rouletten nyerni, s ami legfontosabb, egészen biztosan nyerni lehet.

Negyednap minnenki vár a már az ösmerlent, kit a titokzatosság fátyola fedett. Mindenki az ismert asztala körül tolongott. Szinte életveszélyes volt a járás körülötte. De hiába várták. Rendes jövetelénnek ideje már régen elmúlt, de ő még mindig késett. Hiába is várták, nem jött el többet. A gép titkát nem árulta el senkinek, hiába remélte a sok létört játékos megdagodását, a szerencsés játékos, ki három nap egymásután foszotta ki a bankot, többet nem mutatkozott.

S az egész világ sajtóját bejárta a hír, hogy a montecarlói kaszinóban egy ismeretlen másfél millió frankot nyert három nap alatt s a hírre tödült a közönség, a játékosok minden irányból özönlöttek s a bank vigan dörzsölhette markát, mert búsán visszafizették az új nyereségek az elmúlt napok veszteségeit.

Egy alkalommal Norvégiában voltam egy kicsiny, eldugott, de anuál kellemesebb, gyönyörű fürdőhelyen.

nemes ezéja felé, a gyakorlati élet nyújtotta lehetőségek országotján.

Nem a gerilla harcok elszigetelt hősiessége fogja itt sem meghozni a győzelmet, hanem a fegyelmezett, egységes nemzeti fellépés a józan okos vezetéssel kapcsolatban.

Politikai hetiszemle.

A dolgok homlokterében a bankügy áll. Kossuth Ferencz bécsi audienciája és az ennek lefolyásáról a függetlenségi pártkörben tett kijelentései dominálták egész héten a helyzetet. Pártállás, pártárnyalat, sőt egyéni felfogás szerint kommentálták szeltében-hosszában ezt a nagy politikai fajsúlyu nyilatkozatot és egyoldalt optimisztikus, más helyütt pedig pesszimisztikus prognózist vontak le belőle a bankügynek és az egész politikai helyzetnek. A sajtó napok óta vezércikkekben foglalkozik Kossuth kijelentéseivel és meg lehet állapítani azt, hogy a kijelentéseket az erről irt cikkek jelentékeny része vagy félreérti, vagy félremagyarázza, vagy legalább is azoknak súlyát nem mérlegeli kellőképpen.

Kossuth beszédéből három teljesen világos következtetést lehet levonni. Az egyik az, hogy a kormány, amelyről a rosszakarat minden buzgalmával terjesztett hírek kürtölték volt világgá, hogy keblében a bank kérdésben diferenciák vannak, teljes egyértelműséggel és szolidárisan áll a kartellbank követelése mellett. A másik nagyfontosságú momentum az, hogy az uralkodó az önálló bank felállításával szemben nem helyezkedik a tagadás álláspontjára, szóval, hogy az egyedül már ab ovo leküzdhetetlen akadály nem forog fenn, Magyarország alkotmányos királya elismeri a nemzetnek törvényadta jogait.

Szemben ezekkel áll a harmadik kijelentés és ez az, hogy a bankügyben az osztrák kormánnyal súlyos és nehéz küzdelmünk lesz. Ausztriában a bankszabadoom meghosszabbítása mellett egységesen foglaltak állást a pártok és böles mérlegelésre, szilárd kitartásra és ugyancsak egységes állásfoglalásra van szükségünk, hogy e harcban esetleg vereség ne érjen bennünket.

A dolog tehát úgy alakul, hogy a meginduló küzdelemben immár hazafias kötelesség a nemzeti ügy győzelme érdekében, hogy azok, akik jóhiszeműleg gazdasági szempontból, vagy egyéb természetű okok miatt kíváncsiak tartanak a közös bank fentartását legalább egyelőre rendeljék alá ezt a nézetüket a nemzet óriási többsége nyilvánított akaratának, hogy amiként a Lajtán túl e kérdés egy táborba gyűjtötte össze a különben annyira divergáló irányu parlamentí tényezőket, akként

Az első napon a sétányon — szinte gyökeret vert a lábom — az ösmeretlen montecarlói játékossl találkoztam. Ő észrevehetőleg elpirult, de én nem törődve zavarával, a másik perczben mellette teremtem s bemutatkoztam.

Ő is megmondta a nevét. Kuno Eighoff. Német eredetű, de már évek óta Norvégiában él.

Természetesen azonnal a rouletgépre tereltem a beszélgetést. Mire ő gunyosan felkaczagott.

— Ja ugy! Ön is hisz az ilyenek létezésében.

Nohát akkor végérvényesen ki akarom ábrándítani ebből a hiedelemből. Nincs rouletgép. Nem is lesz sohasem. Mert a már erővel elindított s minden szabályt mellőző roulet forgását semmiféle műszerrel előre megállapítani nem lehet. Azonban olyan roulettel lehet konstruálni, melynél az eredmények, legalább a színeket illetőleg szabályozhatók. S én fel is találtam egy ilyen roulettet. A montecarlói bank igazgatósága megvette tőlem ezt a találmányomat s három napig engedett játszani ezen a gépen. Persze, hogy minden tétet megnyertem s még természetesebb, hogy a nyert összegeket a banknak visszakellett szolgáltatnom. Az eredmény meg is volt. Olyan reklámot csináltak esetemből kifoyólag a banknak, hogy alig győzte a sok odaözönlő idegent befogadni.

A mellettem ketegő különös szerkezetű óra csak arra volt jó, hogy a hiszekény embereket tévutra vezesse. A téteket pedig azért tettem mindenkor az utolsó perczben, nehogy valaki ugyanazt téve, amit én, a banknak tényleges kárt okozzon.

— Ejnye, ejnye. De kár hogy utaink ismét keresztezöttek. Ujra szegényebb vagyok egy ábrándképpel. Magyarázata elvette minden további kedvemet valamely jó szisztema, avagy szerkezet kutatása után, amellyel hirtelen megdagdagodni lehetne. S mit kapott találmányáért?

— A találmányért tulajdonképen semmit sem akartak adni, miután az nekük mit sem ér, az eszme, mellyel reklámot szereztem nekik 50.000 frankot jövedelmezett. S én meg voltam vele elégedve. Szólt s elbucszva tőlem távozott.

S én elmerengve néztem utána. Az ösmeretlen, a hódító, szerencsés játékosra, a nők bálványozott kedvenczére, kibe mindnyájan szerelmesek voltak. Ha ők sejtették volna, hogy ez a játékbank alkalmazott embere, oh de hamar hátára verték volna népszerűségét.

Battyán Radó.

Magyarország is az egységben rejlő hatalmas erő egész tömör és megbonthatatlan phallanxával induljon hadba.

*

A bankkérdés megoldása felé való törekvéseknek kétségkívül nagy sulyu momentuma a bankbizottság keddi ülése és az az előadói tervezet, amelyet Holló Lajos a bizottság elé terjesztett. A kombinációknak még az előzőknél is nagyobb áradata kelt életre ennek nyomán. Pucsról, kormánybuktatási törekvről, mi egyebkről zeng a sajtó, beszél a folyosó.

Voltaképp mi is történt hát? Holló indítványát két részre kell felosztani: tartalmira és formaira. Az indítvány tartalmában kimondatni ezéolozza, hogy a bizottság tudomásul veszi, hogy a kormány egységesen állást foglal a kartellbank mellett és hogy ezen az alapon folytat tárgyalásokat az osztrák kormánnyal. Arra az esetre azonban, ha e tárgyalások sikerre nem vezetnének, már most az önálló bank felállítása mellett foglal a bizottság állást. Ez a dolog tartalmi része. Szóval egyetlen hajszállal sem tér el attól az állásponttól, amelyet a függetlenségi párt vezére Kossuth Ferencz elfoglal és több alkalommal a leghatározottabban kinyilatkoztatott.

A dolog formai része az, hogy lehetnek taktikai okok, amelyek az osztrák kormánnyal való tárgyalás sikere érdekében nem teszik indokoltá a prejudikálást. Lehet, hogy ez volt Kossuthnak eredeti felfogása is, Hoitsy Pál személye azonban teljes és tökéletes garancia arra, hogy a mikor a bizottság az ő indítványára az elnökre bizta a tanácskozás és az állásfoglalás idejét, semmi esetre sem helyezkedett Kossuth akaratával szembe.

A bankügyben az egész függetlenségi párt együtt áll megbonthatatlanul Kossuth Ferencz mellett és az ő vezérségével, lelkesedéssel, kitartással és megrendülés nélkül fogja megvívni harcát.

*

A szerb kérdésben az utolsó napokban ügylátszott már, hogy a válság békés megoldást fog találni. Németország határozott fellépése, de az összes többi hatalmak intervenciója odavezetett, hogy Oroszország csatlakozott a Szerbiához intézendő demarche-hoz. Valószínűnek látszott, hogy Szerbia be fogja látni, hogy kalandos vállalkozásának örült kockázatával magára hagyottan áll és lemond teljesíthetlen kívánságairól.

A szenzáció erejével hatnak ebben az ügyben a tegnapi nap eseményei. Az orosz követ kormánya megbízásából megjelent Milovanovics szerb külügyminiszternél s azt a tanácsot aota neki, hogy Szerbia mondjon le a területi kompenzáció, meg Bosznia és Hercegovina autonómiájára vonatkozó követeléseiről, miután nem számíthat arra, hogy a nagyhatalmak ezeket a követeléseket támogassák. Közvetlenül utána ugyanezen tanácsot adták a szerb kormánynak Németország, Olaszország, Anglia és Franciaország követői is.

Ekkor következett be a váratlan és képtelen fordulat. A követek megjelenése után Péter király elnökletével minisztertanácsot tartottak, amelyen órákig tartó tanácskozás után egyhangulag elhatározták, hogy Szerbia követeléseit nem vonja vissza.

A szerbek tehát háborút akarnak. A monarchia kétségkívül elment a türelemnek utolsó határáig. Átsiklott számos olyan dolog felett hónapok óta, amelyek mindegyike jogos cásus belli lett volna. Hosszabb ideje kénytelen a határon olyan csapatokat koncentrálni tartani, amelyeknek ottani ellátása és a folytonos szerb provokációval szemben szükséges készenlét kiadásai már milliókat és milliókat nyeltek el. Tovább a dolgot ilyen stádiumban eltérni nem lehet.

A szerbek háborút akarnak. Ami ők lássák!

Vármegyei régészeti Egyletünk.

III.

A gyulafehérvári muzeum törzsanyagának állapotát ismertük meg lapunk előző közleményében, nemkülömben azon szilárd elveket is, amelyeket a fenntartó egyesület közgyűjteményeinek gyarapításánál követett. Mindezek megismerése után most mindenesetre az fog bennünket közelebből érdekelni, hogy a vázolt tervek szem előtt tartásával-milyen nevezetesebb gyarapodások voltak az egyes gyűjteményekben.

Felemlítésre méltók a könyvtárnál a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségétől állami letétképp küldött művek, mint Malonyay Dezső, A magyar nép művészete 1907. I. k.; Mihalik József, Múzeumi és könyvtári értesítő 2. évf.; Divald Kornél, Magyarország csúcsives-kori szárnyas oltárai I. sor — Az államsegélyből kiegészítették Theodor Mommsen, Corpus Inscriptionum Latinarum III. kötetét 5 drb. pótkötettel (230-40 K.); továbbá a helyi történelmi és régészeti viszonyok tanulmányozásához beszereztek a következő műveket: L. Lindenschmidt, Tracht und Bewaffnung des römischen Heeres während der

Sirolin

emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, szararköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Cie. Basel (Svájc.)

„Roche”

Kapható orvosi receptre a gyógyszerárakban. Ára üvegenként 4.- korona.

Kaiserzeit; W. L ü b k e und C. von L ü t z o w, Denkmöler der Kunt mit Atlas, Tafel 156 (45 K.); Joh. Overbeck, Pompeii in seinen Gebäuden etc. (25 K.); Otto Krell, Altrömische Heitzungen; Dr. E. Hudemann, Geschichte des römischen Postwesens während der Kaiserzeit. Az államsegélyből vették még az Archeologia Értesítő, Numizmatikai Közöny és Magyar Iparművészet c. tudományos folyóiratokat főfelügyelőségi engedéllyel.

Végül egyes szerzők is gyarapították ajándékaikkal a könyvtárt, mint Vadas Jenő, Erdészeti kísérletek (Földmívelésügyi m. kir. minisztérium aj.); Gödri Ferencz, Sepsiszentgyörgy 1906-ban; Dr. Márki Sándor, Az aradi intelem; Haugh Béla, dr. Wosinszky Mór életrajza; Eperjesi ref. kollegium, Az eperjesi vértanúk emlékműve; Dr. Bodor Antal, Temesvár és Délmagyarország (Temesvár város aj.); Supka Géza, A budafelhévízi Szent-Háromság templom. (Szerző aj.)

A régiség-tár nagyobb letéttel gyarapodott a főfelügyelőség útján Dr. Finály Gábor Szamosvölgyi ásatásából gyűjtött 887 drb. őskori, római és népvándorláskori régiséggel, azután meg a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr letétjékep küldött: I. Ferencz József 40 éves magyar királyi jubileumára készült bronzplakettel.

Továbbá az államsegélyből a Majorszölben lévő régi római temetkezési helyről történt vásárlás útján: homokkőből faragott szép Sphinx szobor, római férfi és női fej, feliratos márványsirtablak töredékekben 26 drb.; Silvanus Domesticus isten oltárköve, római szobortöredék két lába: egyik csizmában, másik saruban szijazattal; 16 drb. római méceses, nagyobbbrészt terra sigillata (v. a készítő mester vagy gyár bélyegével); 13 drb. római korsó, 2 drb. régi római bögre, 2 drb. római urna, 2 drb. római talpas csésze, 1 drb. római üvegpalack, 1 drb. római vaslándzsa hegy, 1 drb. bronzcsipetű, a halottakhoz tett 15 római pénzdarab és több más kisebb tárgy.

Még egyeseke ajándéka is gyarapították a régiségtárt; így: Novák Ferenc 1 drb. ezüstpénz, Dr. Náthán Bernát 1 db. ezüst és 1 db. bronzpénz, Nagy Lajos vajdahunyadi járásbíró 1 db. vas zár a vajdahunyadi várból, Kriszán József 1 db. rézpénz, Boszó Mátyás oroszlanfej körelief, Faul Béla egy ópiumos török pipa meg egy borbélyfölszabadtól levél 1869-ből, Reisz Árpád 1 db. lengyel ezüstpénz (III. Zsigmond 1592.), Kovács J. 1 drb. római ezüstpénz (I. Philippus) meg 1 drb. román ezüst pénz, Deutsch Manó 9 drb. osztrák bronzpénz, Borza Ignác 2 drb. lengyel ezüstpénz (III. Zsigmond), Tihanyi Antal 1 drb. termés arany, Menimí Ermino 31-es hadnagy egy olasz kard (igen szép tárgy) és Altmann Emilné 1 drb. japán, 1 drb. amerikai rézpénz, 1 drb. helvetiai meg egy lengyel ezüstpénz s még 15 drb. magyar és osztrák bronzpénz. — A szíves ajándékozónak e helyt is köszönetet mond az egyesület s egyuttal forrón óhajtja, hogy mihamarabb menél többen kövessék jó példájukat.

A természetrajzi gyűjteményben nevezetesebb gyarapodást tett az országos főfelügyelőség letétjéből 5 drb. emlős állat és 13 drb. madár. Az államsegélyből vettek 20 drb. kitömtött állatot (6420 K.)

A közgyűjteményeknek és a bennök elhelyezett múzeális tárgyaknak kezelését tekintve az egyesület muzeumában tulajdonképp csak Cserni Béla dr. végezte a rendezési munkákat, csak a természetrajzi gyűjteménynél segített neki Menimí Ermino cs. és kir. közshads. 31-es hadnagy. A rendezés munkája a következőképp történt:

A könyvtári könyveket számmal és bélyegzővel ellátva bevezették a beszerzési naplóba; különben a könyvtárban helyiség hiánya miatt ez idő szerint más rendezés nem is eszközölhető.

A régiségeket (1393 drb.) a szerzeményi napló számaival ellátva, amennyiben lehet, a maguk csoportjában kiállították, amelyeknek pedig ez idő szerint nincs helyök, azokat ládákban gondosan elcsomagolták. A római lapidariumban is tovább folyt a rendezés, majd a székesegyház javításánál előkerült nagyobb köteleket (kb. 24 drb.) a múzeum bejárata előtt rendben fölállították. Az érmeke czédulakatalógusát a múzeumőr folytatta és 1908-ban elkészült kb. 600 darab. A gazdag római

pénzgyűjtemény a meglévőkre nézve belevén fejezve, most a múzeumőr főleg közép- és újkori érmekkel foglalkozott.

A természetrajzi gyűjteményben az ásványokat az elkészült szekrénybe kihelyezték; a madár- és állatgyűjteményt pedig meghatározó lapokkal ellátva rendezték és a látogatók számára szakszerű csoportosítással kiállították.

A közgyűjtemények használatát illetőleg a könyvtárt, mivel nincs megfelelő helyiség, olvasók igénybe nem vehették, hanem térítvényre kikölcsönöztek 17 művet. A többi gyűjteményt meglátogatta összesen 56 rendes és 24 rendkívüli látogatósi napon 711 személy, kik között több tudós és külföldi ember is volt.

A gyűjteményeket különösen iskolák használták fel tanulmányozásra; így a helyi róm. kath. főgimnázium tanárai is főképp a római régiségeket az olvasott auktorokhoz a jól rendezett római régiségtárban szemléltették és magyarázták, a feliratos kövekről tanítványaikkal együtt paecolatokat készítettek.

A gyűjtemények használatának közlésével kapcsolatban végül még felhívom az érdeklődőknek szíves figyelmét arra, hogy tanulmányaikhoz a múzeum könyvtárából kellő biztosíték ellenében térítvényre minden könyvet, még a legdrágább szakmunkákat is ki lehet venni, azután meg, hogy a múzeumőr a rendes látogatósi napokon kívül is kellő magyarázattal szívesen megmutatja a múzeum tanulságos gyűjteményeit bárkinek aki ezen szándékát nála előre bejelenti.

Kárpiss János.

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1909. március 7.

— **Márczius 15.** A mint arrólapunkat értesítik, a város hatósága márczius hó 15-én ünnepélyt fog rendezni a városi „Vigadó” nagytermében. Az ünnepélyt plakátiroztatni fogja.

— **Kinevezés.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter úr a munkásbiztosító bíróság választott elnökévé Lázár Emil kir. törvészéki bírót, helyettes elnökévé Héjja Kálmán kir. törvsvki bírót három évi időtartamra kinevezte.

— **Új ügyvéd.** Dr. Friedmann Gyula Szent Mihály-utca 1. sz. alatt ügyvédi irodát nyitott.

— **Szinészet.** Az I-ső szinikerület új igazgatója, Szilágyi Dezső, e hó 16-án kezdi meg 16 napra tervezett előadásait a városi „Vigadó” nagytermében. A szintársulatról előre még semmit sem mondhatunk, mert Szilágyi Dezső direktornak és társulatának ez lesz az első bemutatkozása városunkban. Bérelni már most lehet a színi titkárnál vagy Papp György könyvnyomdájában.

— **Az országos magyar kereskedelmi egyesülésnek** az adóemelés elleni országos mozgalma rendkívül fényes sikerrel járt. Az ország majdnem minden nagyobb városában, így nálunk Gyulafehérvárt is népgyűlést rendezett, amelyen a kereskedő és iparos osztály óvást emelt a létérdekét veszélyeztető adóemelés ellen s az egyhangulag hozott határozati javaslatokban felhívta az országgyűlési képviselőket az ismert adójavaslatoknak oly módon leendő módosítása iránt, hogy a tőkeamat adó 10%-ról 5%-ra szállíttassék le s a kereseti adó contingentáltassék. A képviselőház, mint erről táviratilag is értesítettek, a pénzügyi bizottság javaslata dacára, a nevezett egyesülés által indítványozott adóleszállítást és contingentálást nagy többséggel elfogadta, miáltal lehetővé tette a magyar ipar és kereskedelem felvirágoztatását.

— **Kereseti adó contingentálása.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés Kolozsvári Kerülete köztudomásra hozza, hogy az országgyűlés képviselőháza folyó hó 4-én tartott ülésében az Egyesülés nagyarányban kifejtett akeziója folytán a kereseti adó maximumát 29 millió koronában contingentálta.

— **Népszerű előadás.** A gyulafehérvári munkásgimnázium f. hó 7-én d. u. 5 órakor az „Európa”-szálló nagytermében népszerű előadást tart a kurucokról 104 vetített képpel. Előadó Péter János dr. főgimn. tanár. Beléptidj személyenkint 20 fillér.

— **Lelkigyakorlatok.** A helyi róm. kath. főgimnázium tanulóifjúsága és tanári testülete Alaker István, jezsuita atyának, a pozsonyi kir. akadémia hitshónokának böles vezetése mellett február hó 28-án meg márczius hó 1. és 2-án szentgyakorlatokat végzett. Naponta négy tartalmas beszédet mondott a lelkes misszionárius. Kifejtette az emberi élet igazi czélját, rámutatott a bűnök veszedelmeire, de egyuttal azok ellenszereire is, melyek segítségével a gyarló ember fölkel a bűnnek rabságából és az Istenhez fölemelkedhetik. A kegyelmes püspök ur mindennap szentmisét mondott a tornacsarnokban felállított oltáron, többször buzdította feltve gondozott fiait, a tanulóifjakat a lelkigyakorlatok üdvös felhasználására, velük buzgón imádkozott és maga részesítette őket a szentáldozásban. A főgimnáziumi igazgató meleg szavakkal köszönte meg a lelkiatya szíves fáradozását. Dicsérettel említhetjük meg azt, hogy tanulóink ezen komoly napokon példás viselkedést tanusítottak.

— **A kath. Legényegyesület közgyűlése.** Ma, vasárnap, márczius 7-én d. u. 5 órakor tartja a kath. Legényegyesület évi rendes közgyűlést az egyesület helyiségében a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki beszámoló. 2. Pénztáros jelentése s az évi költségvetés megállapítása. 3. Könyvtáros jelentése. 4. Alelnök és választmányi tagok választása. 5. Indítványok.

— **A kántortanítók sérelme.** Hogy az új népiskolai törvény nem hozott teljes megnyugvást a tanítók soraiban minden vonalon, azt a közöttük készülődő újabb mozgalom bizonyítja legjobban. Sértő a kántortanítókra nézve a törvény 11. §-a, mely kimondja, hogy „ha a tanító kántori teendőt is végez, a megállapított legkisebb fizetés erejéig a tanítói és kántori járandóságok együttesen tanítói fizetésnek veendő.” Sértő már magában véve azon körülmény, hogy míg az egyik tanító csak egy, a másik kétféle munkát végez. De legsértőbb mégis az, hogy míg a kezdő tanítók egyszerűen beleesseppennek az ezer koronás fizetésbe és a vele járó nyugdíjjogosultságba, addig az érdemekben megöszült kántortanítók ugyanazon jogokért terhes adót fizetnek. Amazok 5. ezek 50 perczentet. Múltányos ez a kivétel ott, ahol a tanító tényleg élvezett fizetésemelesbe lép, de nem a kántortanítóknál, akik csak névleg fizetési-egészítésben részesülnek. Korpótlékjuk-, valamint a minimális 1000 koronán felül, bármily összeg után ök is készséggel megfizetik a rájuk eső adót. Ily kivetés mellett nem csoda, ha egyik-másik kántortanítóra 5—600 korona adó esik, amelyet alig egy év leforgása alatt kell megfizetniök. Érthető tehát, hogy a közoktatásügyi miniszter f. é. január 9-én kiadott rendelete sok könynyet facsar ki a kántortanítók szemeiből. Végre is a kántortanítók, akiknek legnagyobb része vezető szerepet visz nemcsak az iskola falain belül, hanem a társadalomban szociális és kulturális téren, méltán megérdemlik, hogy igazságos bánásmódban részesüljenek. A közeledő tavaszi tanító gyűlések programjába Stampay köböküti kántortanító és kerületi társai következőket sürgetik felvételni: 1. „Mondja ki a gyűlés, hogy azon kántortanítókra nézve, akiknek tanítói fizetése ezer koronáig kántori jövedelemből egészítették ki, a különbözet után kirótt 50%-os nyugdíjadó törültsék. Ha ez nem volna keresztülvihető, 2. módosítassék oda a rendelet, hogy ezen különbözet után, a méltányosság figyelembe vételével, egyelőre 5% s a későbbi jövőben, amidőn a kántortanítók tanítói fizetése a törvényes minimum tényleges kiegészítést nyer, mint azt a kulturminiszter 1907-ben kilátásba helyezte, pótlólag 45% fizetessék.”

— **A haszonállatok összeírása.** A m. kir. földmívelésügyi minisztor elrendelte, hogy a haszonállatok, nevezetesen: szarvasmarha, ló, szamár, öszvér, sertés, juh és kecske, minden községben (törvényhatósági és rend. tanácsu városban) a folyó évben is a legelőre kihajtás előtt, de legkésőbb márczius hó végéig az állategészségügyi vizsgálattal kapcsolatban, faj, kor és ivar szerint összeírandók. Az összeírási úrlapokon a közlegelőre járó állatok létszáma is feltüntendő, a községi előjáróságok (birtokossági tanácsok) intézkedjenek, hogy a közlegelőre kihajtandó állatok számát a tulajdonosok legkésőbb márczius hó végéig kötelező módon bejelentssék. Azon községekre nézve, amelyek magas havasi fekvésük folytán márczius hóban csak nagy nehézségekkel volnának megközelíthetők, az összeírási lapok felterjesztésére május hó 15-ig terjedő kivételes határidő engedélyeztetik. Az összes íráshoz szükséges úrlapokat a vármegebeli községek (városi kerületek) számához mért példányokban egyidejűleg a törvényhatóság rendelkezésére bocsátotta a miniszter. Az úrlapok 2 példányban lesznek kiállítandók.

— **Kristalin.** Aki ezt a kiváló szépitőszert csak egyszer is használta, az sohase fog más szerrel kísérletezni, hogy bőréthigiénikusan ápolja. A Kristalin

Legolcsóbb butor bevásárlási forrás!

Székely és Réti butorgyára

■ MAROSVÁSÁRHELY, FÖTÉR 47. SZ. ■

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni, hogy butorüzletünket, mely Erdély legszebb látványosságá, egy nagyobb szabású asztalos műhelyek bővítettük ki és elvállalunk **álók, ebédlő, szalon- és uriszoba, szálloda és fürdő berendezések** készítését a legutányosabb árak mellett. Óriási választék van és rezbutorokban. Szőnyeg, függöny, ágy- és asztalterítőkben, **gyermekkocsik** és gyermekszékében. **Saját elsőrangú kárpitos műhelyünkben** elvállaljuk a legfinomabb kárpitos munkák elkészítését és különösen angolbőrmunkáinkra hívjuk fel a n. é. közönség figyelmét. **Angol bőrganitúrák 360 K.-tól kezdve.** Elvállaljuk menyasszonyi kelengyék szállítást és készséggel mutatjuk be gazdag mintagyűjteményünket. Meghívásra minden vétel kötelezettsége nélkül személyesen oda utazunk a rendelmény fölvétele végett. — Kérjük a n. é. közönség szíves támogatását és vagyunk kiváló tisztelttel

Székely és Réti, butorgyárosok.

egy növényekből összeállított kristálymassza, mely a bőrt fiatalítja és szépíti. Szeplők, vimmerlik, májfoltok s minden arcztisztatlanságok rövid időn belül eltűnnek. Egy üvegdoboz ára 3 korona. Próbadozoz 50 fillér. Kapható mindenütt. Postán naponta küldi szét a vezérképviselő: „Kristalin“ Budapest, Boross utca 91.

— **Pályázat.** Gyulafehérvár városában a mező-felügyelői, első mezőőri állás üresedésbe jövén — felhívtnak mindazok, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérelmével a városi tanácshoz czímezten folyó évi március hó 15-ig terjesszék be. Fizetés évi 480 korona és a becsületek kiállításáért megállapított a 1 korona díj.

— **Életbeléptetői rendeletek a csekk-törvényhez.** A napokban jelentek meg az egyes minis-teriumok rendeletei, melyekkel a törvény életbeléptetése szabályoztatik. Ezeket a rendeleteket most dr. Ruzs Andor a bp. pénztár és giroegylet h. igazgatója függelék gyanánt felvette a magyar csekk-törvényt magyarázó kézikönyvébe, melyről a „Magyar Pénzügy“ cz. szaklap ezeket írta: Kévs törvénymagyarázó könyvet ismerünk, mely hasonló szakavatottsággal és világossággal ismer-tetné meg a törvény gyakran homályos rendelkezéseit és ily behatóan vezetné be a laikust is a törvény alkalmazásának titkaiba. „Aki most beszerezik ezt a könyvet immár az egész anyagot együtt kapják, akik pedig már előbb megvették forduljanak a kiadóhoz Benkő Gyula Grill-féle udvari könyvkereskedéséhez Budapesten, mely azt nekik ingyen megküldi. Magának a munkának 4 K. 20 f. az ára s kapható minden hazai könyvkereskedésben.

A lélegzés

sokkal könnyebb már az első néhány adag SCOTT-féle Emulsió után is és ez a megkönnyebbülés napról-napra növekedik.

Ezren és ezren tapasztalták ezt az utolsó 32 éven keresztül. Ép ily szembeötlő a javulás az talános egészséget illetőleg.

Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védelmét — a halaszi — közzük figyelembe venni.

Étvágy és álom

visszatér, s az emésztés javul. Próbálja meg és meg fog erről győződni.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 f.

Kapható minden gyógytárban.

Sz. 596—1909. tkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint tkvi. hatóság közzhírre teszi, hogy a gyulafehérvári takarékpénztár mint részvénytársaság végrehajtónak Szabó János végrehajtást szenvedő elleni 440 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék, mint tkvi. hatóság területén levő, a m.-igeni I. R. 48 sz. tljkvben A + 2—5 rsz. a. foglalt ingatlanokból Szabó Jánost illető 3/4-ed rész jutalékára, a m.-igeni 73 sz. tljkvben A + 2 rdszám a. foglalt ingatlan térhaszonélvezeti és épülettulajdoni jogára s az ugyanottani I. R. 364. sz. tljkvben A + 3—7 rendsz. a. foglalt ingatlanokra az árverést 921 kor. 40 fill. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1909. évi május hó 5-ik** napjának d. e. 9 órakor Magyar-Igen községben a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár 2/3-án alól nem adhatók el.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanokbecsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt. I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni,

Mészkereskedők, építésszek és építtetőik figyelmébe!

Kartellen kívüli

kitűnő minőségű biharmegyei, Élesden és vidékén tábori kemencében kizárólag fával égetett, fehér darabos

MÉSZ

wagonszámra, egy és több évi kötésre megrendelhető:

Klár Andor cégnél,

BANK ÉS ÁRUÜZLET

Debreczen, Miklós-utca 23. szám.

Vidéki és megyei telef. 415.

Előzékeny kiszolgálás, s állandó vevőknek nyílt és váltóhitel.

Évi termelés **1000** waggon.

avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni, árverési vevő pedig köteles a bánatpénzt a Vhu. 25. §-a értelmében kiegészíteni

A kir. tszék, mint tkvi. hatóság.

Gyulafehérvárt, 1909. évi február hó 6. án.

Présia Romulusz, kir. törvényszéki bíró.

Nyílttér.

Nyers hársselem

19kor. 50-től egy teljes ruhára való szövet. Bérmentve és megvámolv házhoz szállítva. Dus mintaválaszték postafordultával.

Henneberg, selyemgyár Zürich.

Nagyon czélszerű útazás alkalmával.

Rövid használat után nélkülözhetetlen.

Egészségügyileg megvizsgálva.

Kelt Bécsben, 1887. július 3-án.

Sang's Kalodont

nélkülözhetetlen

fogápoló szer.

Előkelő hygienikusok állítása szerint a fogak és a száj ápolásához egészségünkre nézve nélkülözhetetlen. Nevezetesen a gyomorbetegségeket lehet ezen szer használatával folytán elhárítani. Ennélfogva a **Kalodont**, mint leghasznosabb szer lett elismerve, melynek antiseptikus hatása a fogak tisztítását előnyösebben eszközli, mint a mechanikai uton való tisztítás.

1126—1909

tkvi.

Hirdetmény.

Oláh-Girbó község telekkönyve általános határtagositás következtében az 1867. évi 2579. számú szabályrendeletre képest átalakítottatik és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. évi XXIX. és az 1889. évi XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-c. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatosítottatik.

E czélból az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben **1909. évi márc. hó 22-én** fog kezdődni.

Ennélfogva felhívtnak:

1. Az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új tkvi. tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetnek.

2. Mindazok, akik a tljkben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás

folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okmányokat mutassák fel.

3. Mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíratásra az 1886. XXIX. t.-cz. 15—18., az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. §§-ai értelmében szükségelt iratokat megszerezni iparkodjanak s ez okból ügyeiket a kiküldött előtt igazolják, vagy oda hassanak, hogy átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésre engedélyt nyilvánítsion, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedés kedvezményétől is elesnek: és

4. Azok, akik javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy egyéb megszűnt joga van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatóságától. Gyulafehérvárt, 1909. febr. 15.

Présia Romulus

kir. törvényszéki bíró.

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

ERŐ

SÖSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos **háztartástól** várni lehet.

Öre az egészségnek, fertőtelenít, erősít, és edzi az izmokat, fájdalomszállító. Páratlan mint a szájviz, haj- és bőrápolószert.

— **Szükséges minden háztartásban!** —

Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2

koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvételre

vagy a pénz előzetes beküldése után:

KOSMOSlaboratorium GYŐR.

— **Kapható mindenütt!** —

Főraktár Gyulafehérvárott:

lfj. Baumann Nándor úrnál.

Steckenpferd-

Liliomtejszappan.

Legenyhebb bőripuhító szappan,úgyszintén szeplők ellen.

— **Mindenütt kapható!** —

FIGYELEM!

Szőlőoltványt, szőlővesszőt ne rendeljen addig, míg tőlem árjegyzéket nem kér! Gyökerező oltványok ezre 140 korona, Delaware ezre 100 korona.

CZIM:

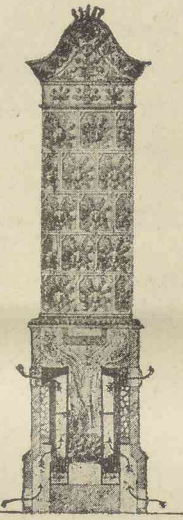
Szigyártó Nagy Mihály

FELSŐSEGESD, Somogy megye.

DOBROWSZKY KÁROLY

kályhakészítő, cserépkályha raktára

GYULAFEHÉRVÁRT.

Raktár: Nagyszebenben Jickeli F. Károlynál. Állandó nagy raktár.

Tüzmentes, divatos stílusban készítek cserépkályhákat, szabadalmazott

Patent Fűtő Multiplikátor gyors melegadás

a legjobb színekben, u. m. barna, zöld, elefántesont, fehér, samoa, drapp, borszöld, almazöld, víz zöld, égbék, világosbarna, gesztenyebarna, majolika stb. Fürdőkád burkolatok, Fayenc porcellán lemezekből, porcellán takaréktűzhely fehér és kék színben. Régi kályhák javítását és átrakását elvállalom 2-3 évi jótállás mellett.

Pontos kiszolgálás, jutányos árak!

Kiváló tisztelettel

Dobrowszky Károly.

A V I S O.

Behufs Sicherstellung des fleischbedarfes für die Garnison Gyulafehérvár für das **Jahr 1909. findet am 12. März 9 Uhr vormittags** in der Kanzlei der Garnisonsmenageverwaltung eine öffentliche Sicherstellungsverhandlung statt.

Die Jahreslieferung beträgt ca 1600 Meterzentner Rind (Ochsen) Fleisch, 150 Meterzentner Schweinefleisch und kleinere Quantitäten Kalb- und Schöpsenfleisch.

Die näheren Bedingungen können jederzeit in der Kanzlei der obgenannten Menageverwaltung eingesehen werden.

Mannschaftsmenageverwaltung
der Garnison Gyulafehérvár.

Értesítés.

A gyulafehérvári állomás **1909. évre hus szükséglete biztosítása** alkalmából az állomási közétkező kezelési irodájában **f. é. márczius hó 12-én d. e. 9 óra-kor** egy nyílt pályázat tartatik.

Az évi szállítás körülbelül 1600 métermázsa marha (ökör) hus, 150 métermázsa sertéshus és kisebb mennyiségű borjú és juh hus.

Közelebbi feltételek bármikor is a fennnevezett közétkező kezelési irodában tekinthető meg.

A gyulafehérvári legénységi
közétkező kezelősége.

Lakás.

A csűrök utcában lévő 6. számú házban egy 2 szobás utcai lakás konyhával és hozzátartozóval havi 12 frtért azonnal bérbe adatik.

Értesítés **Lében Pál** élelm. tiszt címére Szegedre.

„M-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jakobi-féle Antinicotin-cigarettahüvelyek fadobozban.”

Figyelem! Csakis a „JAKOBI” jelzéssel valódi! Minden fadoboz egy érdekes búvárkártyát tartalmaz.

Szőlő-oltványokat

szállít, fajtisztaságért jótállva, legdúsabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **CASPARI FRIGYES,**
Medgyes, 82. sz. (Nagyküküllő megye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben találhatók az ország minden részéből érkezett **elismerő levelek**, ennélfogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségtől úgy szó-, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

2473. sz. 1909.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idej Temesvári Szent-József

országos vásár

folyó évi márczius hó 18-ától bezárólag márczius hó 22-éig fog megtartatni. Mindenféle állat felhajtása az országos vásarra márcz. hó 15-től, csütörtök reggeli 5 órától kezdve **meg van engedve.**

Temesvárott, 1909. évi február hó 14-én.

A városi főkapitányságtól:

Beé Ferencz, főkapitány.

Magyar gyermek
Magyar labda
Magyar vegye
Magyar adja.

: Minden magyar labda :
a cserkoszoruba foglalt

„Magyar Labda”

bélyegzőt viseli.

! Mást el ne fogadjunk !

Minden jobb kereskedés-
ben kapható.

Szőlő-oltvány

és vesszőből **nagy képes árjegyzékemet** ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökerez oltványokból, amerikai és európai sima és gyökerez vesszőkből, a **világhírű DE-LAVARE**-ből 1 1/2 millió készlet. Olcsó ár és pontos kiszolgálás. Cím:

Szücs Sándor fia szőlőtelepe Bihardioszeg.

KRIEGER-
FÉLE

AKÁCIA-CRÈME 2 kor.

AKÁCIA-POUDER 1 KOR.
AKÁCIA-SZAPPAN 1 KOR.

LEGTÖKÉLETESEBB ARCTISZTÍTÓ ÉS SZÉPÍTŐSZEREK. TÖRV. VÉDVE. HATÁSUK CSODÁS. MINDEN ARCTOT ÜDIT, FRISST ÉS SZÉPÍT. NEM CSAK HAZÁNKBAN, HANEM AZ EGÉSZ VILÁGON KÖZNEVELTSÉGNEK ÖRVENDNEK.

FŐRAKTÁR: **KORONA GYÓGYSZERTÁR**

BPEST, VIII., KALVIN-TÉR
(BAROSS-U. SAROK)

POSTAI SZÉTKÜLDÉS
NAPONTA.

A legjobb fém-tisztítószer

Kérjen csak

Globusz

fém-tisztító
kivonat

meri
sok rossz
utánzás történik.

Egyedüli gyáros: **Fritz Schulz jun. r. Lipcse és Eger**

Gyulafehérvárt a csűrök utcában a 3. szám alatti

ház eladó

mely áll 3 szoba, konyha, speis s minden hozzátartozó melléképületekből, az udvar kikövezve, kut jó ivóvízzel, egy nagy veteményes és gyümölcsös kert. Mellette fél hold építő hely az utca felé, mely most mint szántóföld használtatik. Mindössze ezen birtoknak az ára 5.200 forint.

Tudakozni lehet **Széchenyi utca 16.** számú háznál.

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

LEGNAGYOBB-SZŐLŐLTANYISKOLA
AZ ALAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT

**MILLENNIUM
TELEP
NAGYŐSZ
TORONTAL M.**

TERJEDELME 500 KAT. HOLD
KÉSZLET SOH MILLIÓ
ARJEGYZÉK INGYEN

NEM A

4. A berlini földm. miniszter urtól X. 15—07.

RATIN mint legbiztosabb
Egér és patkányirtó-

szer van elismervé. Több külföldi polgári és katonai hatóságok elismerése.

1 adag patkánybacillus 3 K., 1 adag egérbacillus 1.80 K. Prospektus kívánatra ingyen. Nagyobb területen az irtást garanciával elvállalja.

„Ratin“ bakterológiai laboratórium, részvénytársaság magyarországi vezérképviselője és egyedárúsága Haan Béla Budapest, VII. ottentiller-utca 26—15

NAGYENYED = je
Alsófehér m.

S p á r g á t i

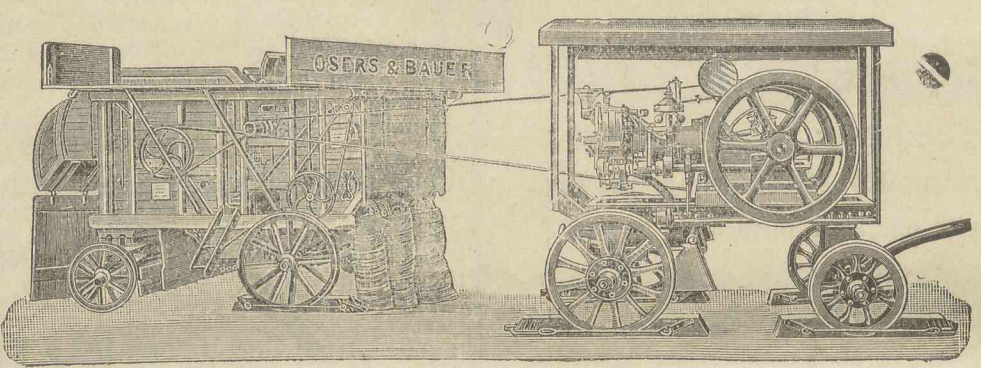
ültések

Házi és gazdasági kerttulajdonosok

FISCHER és Társai.
faiskolák és szőlőültetvénytelepek.

Ronai finomabb és egészségesebb faszékek nem léteznek. Szőlő-
ültetvények gyökereit: Branschweigi óriás, Con-
vers colossai, Palmetto, Hóféj óriás fajták;
100 db. 3.50 K.; 1000 db. 28 K.
Egyéb faszékek és szőlőtermékekért
árjegyzéket ingyen küld.

OSERS és BAUER
kizárólagos motorgyár
BUDAPEST, VI. Podmaniczki-utca 18. WIEN, XX. Dresdnerstrasse 81—83/a.

Benzin-lokomobilok
Benzinmotorok, Szivógázmotorok. A jelenkor legolcsóbb üzemereje! Üzemköltség óra-lőerőnként 2—3 fillér. Több száz telep üzemben. Kedvező fizetési feltételek! **Elsőrendű, szolid gyártmány!** Árjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

Az utóbbi időben a következőknek szállítottunk gépeket: Schlosz János és társai Szász-
vesszős 8 HP. cséplő szerelvény, Papp János Imre-Berény 8 HP. cs. sz., Nagy J. Pál, Bog-
lár 6 HP. cs. sz., Takács Imre malomtulajdonos, Pásztor 75 HP. szivógáz telep, Stenger Vilmos
malomtulajd. Nagytapolovecz 50 HP. sz. t., Rosmann Samu malomtulajd. Mocs, Kolozs megye
HP 40. sz. t. és még számos nagy uradalomba.

AKI
magát és gyermekeit

köhögéstől
rekedtségtől, náthától, nyálkásságtól, gégehurutól, görcs- és számar-
köhögéstől megóvni akarja, vegye az orvosi-
lag kipróbált és ajánlt

**KEISER-féle
Mell-Karamellát**
a három fenyővel.

5500 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány erről.
Csomagja 20 és 40 f., Doboza 80 f.
Kapható: **VLÁD VIRGIL** gyógyszerárán
Gyulafehérvárt.

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyított háziszor, mely már sok év óta
legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyított közvényével.
osznál és megfázásoknál, bedörzsölésként használva
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásá-
láskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el
mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel
ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben: K—80
K1.40 és K2.— és ügyszőlővén minden gyógyszerárán kapha-
tató. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest
Dr. Richter gyógyszerára az „Arany crossa“ kez,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindenhol szétküldi.

OH JAJ!

Köhögés, rekedtség
és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái
az étvgyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 és 2 kor. Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„NÁDOR“ gyógyszertár Budapest, VI., Váci-körút 17.

ÉLJEN!

Egger mellpasztillája!
csakhamar meggyógyított

KAPHATÓ:
GYULAFEHÉRVÁRT: Frölich Gyula, Vlád Miklos, Nagy Endre gyógyszertárakban.
NAGYENYEDEN: Oberff J. örökösei, U. Kovács József gyógyszertárakban.

A készlet gyorsabb eladhatása miatt
Caspari Frigyes és Tsai
Medgyes, (Nagyküllőmegye)

FAISKOLÁI

leszállított áron ajánlják összes faiskolai ezikkeiket,
u. m. magonc, kőmagu és csontár gyümölcsfákat,
pószméte és ribizske cserjéket, málnákat, földi-
epret, diszcserejéket, gyümölcsfa vadonczokat, sö-
vénynek valót, tüleveit fákát, rózsákat stb. stb.
Árjegyzéket kívánatra bérmentve.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú **Portland Cementet** ajánl olcsó áron a

PORDLAND-CZEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható id. Misselbacher J. B. cégnél.